

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 18 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvételnek.

Nyiltér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:

Stark Nándor és Dezső Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Egy új terv.

I.

Az a hosszas, meddő vajudás, mely alatt a szentes—vásárhelyi vas-ut ügye kinlódik, sokak fejében azt a gondolatot szülte meg, hogy jobb lenne, ha Szentesről nem Vásárhely felé, hanem Orosházához igyekeznénk a vasutat bekötni. — Ezen terv ugyan egész újnak nem mondható; mert a vasutügyi bizottság régebben is foglalkozott ezen eszmével, melyet azután Acél Péternek az arad—makó—vásárhely—szajoli nagy vasuti terveze teljesen eltemetett. Most azonban felújul ez az eszme és városunk egyik fiatal mérnöke, Székely László, a szentes—orosházi csatlakozás érdekében egy memorandumot dolgozott ki s nyújtott be a vasutügyi bizottságnak.

E nagyon is sok és komoly argumentummal támogatott terv így szól:

Tekintetes polgármester ur!

Hogy jelen emlékiratommal nem lépek a helybeli hírlapok útján a nyilvánosság elé, hanem inkább tekintetességedhez, mint a vasutügyi bizottság elnökéhez intézem, teszem ezt azért, nehogy, ha ajánlatom esetleg életképesnek bizonyulna, úgy járjunk, mint a tervbe vett szentes—hódmezővásárhelyi vasutnál s jelen esetben is megelőzze valaki Szentes városát az előmunkálati engedély elnyerésében.

Hmvásárhely az egyenes összeköttetés mellett kardoskodik, miután saját előnye és érdeke ezt követeli. Ugyanis Szentesről Hódmezővásárhelyig egyenes irányban 27.5 km. a távolság. Szegvárt és Mindszentet érintve pedig 36.5 km., amihez úgy Szentesen, mint Vásárhelyen a már meglévő vasuti indóházat véve kiindulási pontul, még mintegy 4 km. adandó; összesen tehát 40.5 km., vagyis 13 km.-rel több, mint az egyenes irányban. Ha tehát Hmvásárhely kivánsága szerint az egyenes összeköttetés létesül, akkor Hmvásárhely lakosai úgy a személy, mint a teherszállításnál 13 km. után esedékes szállítási díjjal kevesebbet fizetnének, mintha a másik irányban, t. i. Szegvár és Mindszent érintésével, épül ki a vasut, ami 13 km.-rel vetné távolabb Hmvásárhelyt Budapesttől, honnan áruit kapja s hova terményeit küldi.

Másrésztől Szentes a vasutvonallal Szegvárt és Mindszentet is érinteni akarja, szintén saját előnyét s érdekét tartva szem előtt, a mennyiben ezáltal egyrészt a két község szállítmányát a vízi uttól részben elvonva, saját vasutjára tereli s ennek jövedelmezőségét emeli; másrészt pedig, mivel így Szegvár és Mindszent községek, valamint Csongrádmegye is készséggel hozzájárulnának a vasut kiépí-

tési költségeihez, miután ezáltal a szentesmindszenti műút kiépítése, mint felesleges, elmaradhatna.

A két első sorban érdekelt város érdeke tehát, mint fentebb említém, homlokegyenest ellenkezik, az ellentétek kiegyenlítése Szentes vagy Hmvásárhely érdekeinek megcsonkítása, megsértése nélkül alig, vagy egyáltalán nem is lehetséges.

Már pedig, ha Hmvásárhely kivánsága szerint épül ki a vasut, arra sohasem számíthatunk, hogy Mindszent, mely szorosán a Tisza partján és Szegvár, mely egészen közel a Tiszához fekszik, a megszokott sokkal olcsóbb s a vasut messzeségénél fogva sokkal kényelmesebb vízi utat felcserélje a távolban elvonuló vasutal, s hogy ily körülmények közt, miután a szentesmindszenti műút építése sem odázható el tovább, sem e két község, sem a megye nem fog a vasutvonal kiépítési költségeihez hozzájárulni, az kétséget sem szenved, az bizonyos.

Ha pedig Szentes kivánsága szerint a vasutvonal Szegvárt és Mindszentet érinti, úgy biztosak lehetünk benne, hogy Vásárhely nem fogja áruit a 13 km.-rel hosszab uton szállítani, annál inkább, mivel, bár neki évek óta van vasutja, mégis részben még most is a vízi utat használja, de meg össze van már kötve Budapesttel eddig is 3 irányban: Orosháza—Csaba—Szolnokon át, Szeged—Szabadkán át a Budapest—Zimony—Belgrádi vonalon és végül Szeged—Ceglédén át az osztrák államvasut vonalán, mely utóbbi Budapesttől Szegedig 190 km., hozzá adva ehez Szeged távolságát Vásárhelytől, ami 25 km., összesen tehát 215 km.; míg az új vasut lenne Szentes—Szegvár—Mindszentén át Hmvásárhelyig 40.5 km.; Szolnok—Szentes 77 km.; és Budapest—Szolnok 101 km.; összesen 218.5 km.; vagyis 3.5 km.-rel még hosszabb, mint a már meglévő s megszokott vonal.

Ne számítsunk tehát arra, hogy kedvünkért a vásárhelyi szállítók megszokott vonalukat odahagyják, csak azért, hogy 3.5 km. után esedékes szállítási díjjal többet fizessenek, mint eddig.

De Szegvár és Mindszent bevonásával sem nyerne a vasut, mivel a vízi uttal konkurrálni a vízhez ily közel fekvő helységeknél lehetetlen; a szállítmányoknak csak kis töredékét irányíthatnánk vasutvonalunkra.

Mindezeket resumálva, a vásárhelyi bekötés nem hozza meg a várt előnyöket. Nem hozza meg már csak azért sem, mivel nekünk Vásárhely—Szegedről sem hozni, sem oda vinni valónk nincs. E vonal csupán azokat fogná kielégíteni, akik ügyes-bajos dolgaikban

a szegedi törvényszéket megkeresik. Ezek, valamint Szegvár és Mindszent érdekeinek kielégítéséről, alább bővebben fogok szólni.

Ami pedig a vasutvonal azon célját illeti, hogy ezáltal — Makóig építve ki vonalunkat — Makónál az arad—csanádi vonatba kössünk be, ez sem fog a célnak teljesen megfelelni, mert Makónál az arad—csanádi vasutnak Szeged felől majdnem végpontja van; a Makón alól eső állomások Makóval együtt sokkal rövidebb utat találnak Budapestre Szegeden át az osztrák államvasut vonalán, mint Vásárhely—Mindszent—Szegváron át. S még rövidebb utat találnának azon vonalon át, melyet én hozok most ajánlatba.

Ajánlatom ugyanis a következő:

Ejtse el a t. vasutügyi bizottság a vásárhelyi bekötés tervét és eszméjét egészen, s folytassa Szentes városa vasutját Derekegyháza, Tompahát-telep—Mágoacs, lebuki csárda érintésével Orosházáig.

Csongrád, 1889. május 31.

Tekintetes szerkesztő ur!

Áldozó csütörtök napján nem jelentéktelen politikai esemény színhelye volt Csongrád városa. Herman Ottó s Just Gyula függetlenségi párti orsz. képviselők, a 48-as kör meghívása folytán, eljöttek ide, s a délutáni órákban a párt helyisége előtt beszédeket tartottak. Maga e tény ellen a legkevesebb ellenetetés sem emelhető, sőt ellenkezőleg Csongrád városának hazafias érzelmű polgárai mindenkor szíves örömmel fogadják az ily kiváló hazafiaknak — bármely politikai elvet valljanak is azok, — körünkben való megjelenését; mert a város polgárai eléggé felvilágosodottak arra nézve, hogy megítéljék, miszerint az ő elveik tiszteletben tartásán másoktól csak úgy várhatják meg, ha a viszonyosság elvénél fogva mások elveit, mások nézeteit ők is kellő tiszteletben tartják. Mag ezen kiváló függetlenségi párti egyéniségek meghívása ellen, tehát mint mondám, mi kifogás sem emelhető; annál inkább helytelenítendő az az eljárás, melylyel a 48-as párt e kiváló vendégekkel a fogadtatásnál s általában itt tartózkodásuk folyamán eljár. Mert hát az még sem járja, hogy ily kitünő férfiakat — mint a 48-as párt f. hó 30-iki vendégei — Csongrádon a párt elnöke egyedül, alig egy-két párttag társaságában fogadjon, s miután azok délután megtartották beszédeiket, minden marasztalás nélkül eleresszék őket csak úgy Isten hírével — egy rozszant előfogatos kocsin — haza.

Én úgy vélem, hogy e dolgokból levont sajnálatos következmények a párt elnökének terhére számíthatók fel.

A pártelnök urnak nagy politikai multja van. Én e mult minden phazisát — magam még csak mai gyermek lévén — nem ismerem; de annyit tudok, hogy az öreg ur politikai elveit tetszés szerint szokta változtatni, s épp ezért lőtt ezuttal is bakot. De ő meg van a fogadtatással elégedve, s nem is tudja, hogy pisztolya még egy más, ártatlant is talált.

Természetes dolog ugyanis, hogy Csongrádon, az ármánykodások termékeny hazájában, különösen

az újabb időben, számba vehető esemény nem folyt le a nélkül, hogy ahhoz a gyanúsítások, a denunciaciók egész halmaza ne fűződjék. Így történt most is.

Van itt egy párt, egy törvénytelen anyának törvénytelen gyermeke, melynek törvényes neve nincs, ennek a pártnak szimatolói megszagolták, hogy áldozó csütörtökön nem közönséges napra virrad föl Csongrád városa. Felirtak hát mindenekelőtt lóhalálában az ő Maecenasukhoz, hogy ime mily rettenetes dolgok vannak itt készülöben, és hogy mindezeknek indító oka nem más, mint a főszolgabíró, ki az öreg 48-as pártelnök nevét csak cögül használja, de annak leple alatt titkos célja a közelgő főispáni beiktatás elleni demonstráció.

No, hát ez szép dolog! Tudtommal épp a főszolgabíró volt az, ki a jó öreget — megmondhatja ő maga is — minden elképzelhető módon igyekezett szerencsétlen lépésétől visszatartani, s ilyen dolgot épp róla tenni fel, merő absurdum; mert köztudomású, hogy Csongrádon a szabadelvű pártot a főszolgabíró alakította, s mai napig is tapintatosan tartja fenn azt a szabadelvű pártot, melynek köpenye alatt burjánoznak most az ily és ehez hasonló ármánykodások. A levegőben hallom szállongani a hírt, hogy a főszolgabíró ezen, neki imputált eljárásért felülről meg is intetett; de ezen intelemre, — mint azt véletlenül magamnak is sikerült félig-meddig megtudnom, — méltó indignációval oly feleletet adott, mely el fogja némitani az áskálódókat.

Csongor Ádi.

Helyi és megyei hírek.

— **Főispánunk** ünnepélyes fogadtatása mindenképen méltó lesz Szentes város hírnevéhez. Ezen ohajnak aótt kifejezést a városi képviselőtestület múlt hó 29-én tartott ülésében, s ezen fáradozik most a képviselőtestület kebeléből Sima Ferenc elnöklete alatt kiküldött bizottság, mely áldozó csütörtökön tartotta első ülését. A bizottság a rendezés körüli teendőket több felé osztotta meg. Így a diadalkapu építésének ellenőrzésére Csonka Pál mérnök kérést tett fel; a lovas banderiumot Bálint József, Bálint János és Héjja Lajos szerkeztik, a vendégek fogadtatásáról és a banquet rendezéséről Sima Ferenc, dr. Mátéffy Ferenc, Csonka Pál, Cukor Emil, Vecseri János, Nyári László gondoskodnak; a városi képviselőtestület kivonulása alkalmával, ugyszintén az ünnepélyes bevonuláskor a

rend megtartására Kátai Pál János, Molnay Bálint, Udvardy Sándor, Dóczy Lajos és több városi képviselő fog ügyelni. A faklyásmenet a város három különböző pontjáról indul s egy időben találkozik a nagy piacon.

— **Zsilinszky Mihályt**, megyénk új főispánját beiktatási ünnepélyére volt országgyűlési képviselőtársai közül számosan fogják lekísérni, kiknek kellő elszállásolásáról a rendező bizottság már intézkedett. Így Hieronim Károly Szathmáry Ede társ. ügyész vendége lesz, Horváth Gyula és Tórs Kálmán lapunk szerkesztőjénél, Novák József Fekete Márton társ. főigazgatónál, Szivák Imre Stammer Sándor alispánnál, Beóthy Algernon pedig Nyári László társ. fogalmazónál lesz szállva. — A többi vendégek megfelelő elszállásolásáról is a bizottság fog intézkedni.

— **Munkácsy Mihály**, a világhírű festőművész, nem sokára vendége lesz Szentesnek. Munkácsy ugyanis sógora megyénk új főispánjának, kihez főispánna lett kinevezetése alkalmából levelet írt, örömet fejezven ki a sógorát ért kitüntetés fellett. Munkácsyné szintén hazafiasan gratulált a főispánnak, s megígérték neki, hogy Szentesen meg fogják őt és családját látni.

— **A lovas banderium**, mely a főispán bevonulását fogja vezetni, ma délután a vásártéren menetgyakorlatot fog tartani.

— **Békésvármegye** törvényhatósága küldöttéleg képviselteti magát Zsilinszky Mihály főispán beiktatásánál. A küldöttség tagjai lesznek: Lehoczky József rom. kath. és Veress József evang. lelkészek, Oláh György megyei főügyész, Szailer Elek szolgabíró, Omasztha Gyula kir. közjegyző, Tavasz József és Bulla Sándor megyei képviselők. A vendégek elszállásolásáról az ünnepélyeket rendező bizottság fog gondoskodni.

— **Felhívás.** Azon lótulajdonosok, kik a Zsilinszky Mihály főispán ur fogadtatása alkalmára rendezendő lovas banderiumban részt venni szándékoznak, felkértem, hogy ebbeli szándékukat Héjja Lajos ur III. tized 45. számú házában bejelenteni, illetőleg a vasárnap, június hó 2-án rendezendő próblovaglásban mennél számosabban részt venni szíveskedjenek. Az indulás lóhaton délutáni két órakor Héjja Lajos ur házatól lesz. A rendező bizottság.

— **Véradó.** Városunkban az ujoncozás múlt hó 31-én, pénteken vette kezdetét s folyó hó 4-éig tart. Ez idén az 1868., 1867. és 1866. években született hadkötelesek kerülnek a sorozó bizottság elé. Az 1868. évben született és az ez évi fősorozásra felhívott 274 hadköteles közül besoroztatott 18, és pedig 15 a közös hadseregbe, 3 annak póttartalékába. A közös hadsereghez besorozottak a következők: Kun Sándor, Molnár Imre Mátyas, Kallai József, Piti István

János, Vas Antal, Bárány Sándor, Szikszó László, Tihanyi István, Zsiros János II., Fazekas Sándor II., Terpak István, Tarnóczy János, Fodor Lajos, Veress Lajos Sándor, Lénárt Imre, — a póttartalékba: Jelenfi Lajos, Bartha Lajos, Csoó Ferenc.

— **Az iparos ifjak** együletének rendezősege által áldozó csütörtökön a Széchényi ligetben rendezett majális, a kellemetlen idő következtében silány anyagi eredménnyel végződött. Az első négyest 28 pár táncolta. A táncosnók sorában ott voltak a következő leányok: Hajdu nővérek, Sárdi Vilma, Borbély Mariska, Váróci Krisztina, Tóth Vilma, Kutas Mariska, Deák Mariska, Mácsai Örszike, Soós nővérek, Kövér Eszti. Szabó Julcsika, László Julcsika, Danics nővérek, Krecsmáry Róza, Szrenkányi Karolina, Kótvics Jucika, Varga Teruska, Batik nővérek, Balogh Emma, Pócsi Eszti.

— **Jegyzőválasztás.** Sövényháza község jegyzőjévé a múlt vasárnap megtartott községi képviselői ülés Pity István szegvári másodjegyzőt választotta meg.

— **Köszönet nyilváníttás.** A szentesi iparos ifjak együletének rendezősege által május hó 30-án rendezett majális alkalmával felülfizettek: Kanász Nagy Antal 2 frt, Mácsai Ferencné 1 frt, ifj. Varga Imre 1 frt, Csillag Armin 1 frt, Sulcz Kálmán 1 frt, Tóth Bénéaminné 60 kr., Tóth Dénes 50 kr. Ugy a szives fölülfizetőknek, mint a t. hőlgyeknek, a kik koszort voltak kegyesek ajándékozni, e helyen is forró köszönetét nyilváníttja a rendezőség.

— **Csongrádon,** az ottani 48-as népkör meghívása folytán, áldozó csütörtökön Hermann Ottó és Justh Gyula országos képviselők beszédet tartottak, s még azipn visszautaztak Budapestre.

— **Értesítés és kérelem.** Értesítetnek a helybeli ipartestület tagjai, hogy Csongrádvármegye kinevezett főispánja: Zsilinszky Mihály Ó méltóságának e hó 4-én azaz, kedden délután leendő megérkezésekor az ipartestület testületileg fog a vasuti állomáshoz kivonulni. Felkértem tehát az ipartestület tagjai, hogy az említett nap délután 1 órakor a csizmadia céhházna lévő hivatalos helyiségbe, honnan a kivonulás 3 órakor fog megtörténni, minél számosabban megjelenni szíveskedjenek, hogy a kivonulás a testület méltóságához méltó lehessen. *Az ipartestület előjárósága.*

— **Az asszonyirtó.** Fazekasné, a Gyömbér utolsó áldozata, életben marad. Az orvosi tudomány visszaadta a szegény asszonyt az életnek, de kérdés, hogy és meddig fogja ezt a szerencsétlen nő elviselni. Mert Gyömbér vadállati kegyetlenséggel bánt el vele; mikor az asszony a földre rogyott, még akkor is olyan csapásokat mért reá, hogy a talpáról levált a hus. Molnár bíró mintegy husz különféle arcképet mutatott meg a Fazekas Istvánné 6 éves kis unokájának,

A „SZENTESI LAP“ TÁRCÁJA.

Soha!

— BESZÉLY. —

Irtá: Sima Ferenc. 1

Soha! — kiáltott Csorba Márton ur, hogy szinte rengtek bele a hatalmas uri lak falai, s öklével olyant csapott az ebédli nagy tölgyfa asztalára, hogy a poharak csörömpölve hullottak össze a nagy, ezüst tálcán.

Csorba Márton ur egyik legtekintélyesebb és legvagyonosabb ember az egész vármegyében. Nemesi címerét Kálmán királytól kapta az országon átutazó kereszties rabló csapatnak megzabolázásánál kifejtett vitézségeért.

A megye többi nemesei Rudolfnál tovább nem bírták visszavinni nemesi származásukat, s ezeknek az ősei is majdnem kivétel nélkül Keglevich-féle telkes jobbágyok voltak, s Keglevich révén és az ő közbenjárásával, minden harci érdem nélkül, pénzzel jutottak az ármálisához, s így a Csorba familia már ősi eredeténél s nemesi kiváltságának történeti nevezetességénél fogva is elsőnek tartá magát a megyében, bár észre, erényre, sőt hazafiságra is számos család van a megyében, melyek kiválóbb férfiakat adtak a közéletnek, mint a híres Csorba familia.

Hogy egyebet ne mondjak, a Sárossy családnak már két tagja viselte a megyében a főispáni méltóságot; egy Belényesy és egy Darócy is volt már főispán, mely méltóságot a Csorbák közül senki nem bírta elérni; azért a sorba familiának az utolsó tagja is az ajkát biggyeszté, ha valaki a Sárossyak, Darócyak vagy Belényesyek érdemeiről

beszélt. Azzal voltak, hogy az ő ősök a legelső érdemes ember volt a megyében, tehát az ivadéknak is legérdemesebbeknek kell lennie. Ez közhit volt a Csorba familiában, s elsőbbségeikkel annyira voltak, hogy még házassági frigyét sem igen kötöttek más családdal, s ha mégis megesett, hogy egy Csorba fiu nem Csorba, vagy Csorba vérből való lányt vett el, ez semmi esetre sem volt megyebeli; mert a megyében egy családot sem tekintettek magokhoz méltónak.

Ebből a híres és büszke familiából való volt Csorba Márton ur, akit bárdi Csorbának hittak; mert Bárd községében volt a kastélya és annak a határában volt szép nemesi birtoka is.

Kálmán király óta talán egy Csorba sem egyesítette magában olyannyira familiájának hibáit, mint Márton ur, ki még a földön is úgy járt, mintha mondta volna neki, hogy: tudd meg, hogy most egy Csorba Márton lépked feletted. — S még a családja származása iránti vak elfogultság és határtalan gögősség nem egyedüli hibája volt Márton urnak, hanem ezeknél még nagyobb gyengesége volt szivtelensége és önössége.

A bárdi kastélynak s a vele járó kiterjedt nagy nemesi birtoknak ily szivtelenséggel lett egyedüli ura és pedig úgy, hogy ezt a birtokot nagy bátyjáról, Csorba Pálról harmadmagával örökölte. Két unokanővér volt az örökös-társ. — Márton ur bár már szerelmet esküdött a kétegyházi szegényebb sorsu Csorba Gergely egyetlen szép leányának, Etelkának, megszegte esküjét és elvette egyik örökös társát, a csunya Csorba Borbálát, s midőn őt két év alatt halálra kinozta, akkor elvette a másik örökös társát, ki szintén rövid ideig élt Csorba Mártonnal. A második feleség halálánál még arról is

suttogtak, hogy Csorba Mártonné nem természetes ahjálal mult ki. S még hivatalos vizsgálat is lett volna a dolog felett, ha a kitört szabadságharc országos eseményei teljesen háttérbe nem szorítják ezt a gyanut, mely mind nagyobb lábra kezdett kapni Csorba Márton ellen.

Hogy nem szerelemből vette el sem Csorba Borbálát, sem Csorba Krisztinát, azt legjobban bizonyítja az, hogy ezek halála után azonnal megkérte első szerelmese, Csorba Etelkn kezét, s midőn ez szemrehányta neki első két házasságát, azt mondá, hogy ezt Bárdért meg kellett tennie. S hogy különösen második felesége halálában, ki hivatalos lelet szerint szivszélhűdésben halt meg, valóban része volt, ezt a gyanut nagyon jogosá teszi az, hogy nagybátyja Bárdot úgy hagyta hármójukra, hogy, ha közülök valamelyik gyermek nélkül halna el, a harmadrész vissza száll a közös örökösök közül életben maradóra, vagy ennek gyermekeire.

Bármiként legyen is a dolog, annyi tény, hogy még márton urnak első felesége élt, Krisztinát megkérte Sárossy Pál, a megye egyik legelőkelőbb fiatal embere, kit a leány meg is szeretett, készséggel ment volna hozzá; de Csorba Márton ezt a frigyét a Csorba familia tradíciójával ellenkezőnek állítá, s mivel ő volt a gyánja Krisztinának, megtagadta beleegyezését abba, hogy ez Sárossyhoz menjen, s mikor első felesége meghalt, azonnal ő kérte meg gyámteljének kezét, s bár ennek semmi hajlama nem volt hozzá, magához erőszakolta, s két évi szeretetlen együttélés után, a második feleség is meghalt, s Márton ur egyedüli ura lett Bárdnak, a nélkül, hogy egy könnyet ejtett volna, kiknek halála őt e szép birtok két harmadrészéhez juttatta.

Csorba Gergely leánya szintén hallotta, hogy a két első feleség halálánál mi gyanu terheli Csorba

a ki utbaigazította volt azt a Vince nevű embert, a ki a gyilkost elfogta. A kis Fazekas Tóni a sok kép közül ezekkel a szavakkal mutatott a Gyömbér Pál arcképére: „Nézzé, tekintetes ur, ez az a csozi betyár, a ki az én édes szülőmmel azt a nagy kegyetlenséget elkövette.” A Csongrádon és Szentesen kihallgatott tanuk olyan minden emberi fogalmat fölülmuló szörnydolgokat beszéltek ez emberi alakba öltözött vérebről, a minék hallása a végtárgyaláson meg fogja borzongatni az embereket. A hírlapok éppen nem nagyítottak, mikor a Gyömbér Pál dolgait több hasábra terjedő cikkekben irták meg. Még nem is irták meg mindent és a mit megírtak, a valónak csak halvány képe volt; a Gyömbér Pál iszonyatos szörnyetteinek a megírásához gyöngye a legmerészebb hírlapíró phantáziája is. Ezt az óriási bűnügyet teljes megvilágításban csak a végtárgyaláskor fogja látni a közönség, a mi előreláthatólag június végén fog megtartatni. — A fővárosi lapok újságolták, hogy Gyömbér Pál követte volna el a hmvásárhelyi kettős gyilkosságot is. Molnár Elemér bíró május 28-án Hmvásárhelyen is járt; hogy ott mit derített ki? arról még nem tudunk, annyit azonban gyanítunk, hogy Gyömbér lelkét még több bűn is terheli, mint a mennyit eddig bevallott; mert az utóbbi napokban újra nyugtalanul viselte magát börtönében, többször fákogta a börtönőröket, hogy miért nem viszik kihallgatásra, talán megint elutazott Molnár bíró ur? Egész nap nyugtalanul járt-kelt a börtönében s csak akkor feküdt le, mikor egészen kimerült; de ekkor sem aludt; a szorongás kimarta szeméből az álmat s a gyilkos egész éjen át tehetetlenül hörgött az agyában.

— **Kirándulás Párisba!** Az aradvárosi menetjegyiroda értesít bennünket, hogy a kirándulást a parisi világkiállításra július hó 1-én fogja rendezni. — A kirándulási jegy, — mely úgy az oda, mint a visszautazásnál Schweizon át érvényes, s melylyel az utazás a visszajövetelnél bármely állomáson félbeszakítható, — kapható ellátással és ellátás nélkül is. — E kirándulási jegyek ára Aradról 8 napi ellátással Páris 12 legelőkelőbb szállodájában az I-ső osztályban 201 frt, a II-od osztályban 148 frt, s a III-ad osztályban 108 frt, ellátás nélkül pedig az I-ső osztályban 126 frt, a II-od osztályban 85 frt, s a III-ad osztályban 58 frt lesz. — Bővebb felvilágosítással és részletes programmal készségesen szolgál a városi menetjegyiroda Aradon, főtér 3. szám.

Irodalom.

— **Uj kiadású elemi isk. tankönyvek.** Kepes Ábecé az I. oszt. számára. Ára kötve 20 kr., továbbá Kepes Olvasókönyv a II. III. IV. V.—VI. oszt. számára, ára kötve 30, 36, 40 és 70 kr. Szerkesztették: Komáromy Lajos, Lakits Vendel, Péterfy Sándor és Luttemberger Ágost. — Kiváló paedagógusok állították össze ez olvasó könyveket, oly tanferfiak, kik előtt ismer-

Mártont, s ezt nyíltan szemébe is mondta neki, mikor ez régi szerelmének beigazolásaúl kérőképen lépett fel előtte, s Csorba Márton, mint mondják, azt mondta, hogy „ha bűnt követtem el, azt azért tettem, hogy egykor, mint a szép bárdi kastély egyedüli ura, léphessek fel kérőül nálad. Ha bűnt követtem el, érted tettem, s jutalmul kezéd kérem érte.” — És Csorba Márton meg is kapta a megye legzebb leányának kezét.

Ez a harmadik házasság már nem volt boldogtalan; mert egy év múlva egy szép, egészséges fia született Csorba Mártonnak, s ezt a szép fiúcskát követte egy másik, egy harmadik, s csak azután született egy leány.

Boldog volt Csorba Márton; de az Isten nem akarta, hogy hosszan élvezze a házasság élet örömet, mert a szép Csorba Mártonné, ki valóban beillett volna egy királynénak, az ötödik gyermek születése közben meghalt. A gyermek elevenen jött a világra s életben is maradt, bár Csorba Márton felesége gyilkosát látta benne, nyomban meg akarta folytatni, s ezt eszeveszett dühében és fájdalomában meg is teszi, ha a gyermeket el nem viszik; de a bába felkapta s a szerencsétlen szülőttel elfutott.

Csorba Márton megesküdött, hogy nem néz arra a nyomorult porontyra, ki feleségének gyilkosa volt, s nem is engedte, hogy házába behozzák.

A gyermek már egy éves volt; de apja tudni sem akart róla. Nagyapja, Csorba Gergely neveltette; de ez váratlanul elhalt, s most haza akarták vinni a szegény gyermeket; de falakat rengető hangon riadt föl Csorba Márton, hogy: Soha!

(Folytatása következik.)

retések a gyermeki kedély, gondolat és ismeretkör, vágy, akarat, felfogás, szándék és tehetség s hozzájuk alkalmazkodni tudtak, s ep ennek köszönhetik, hogy a könyvek rövid fennállásuk dacára is már a legszelebb körben vannak elterjedve. A szöveg közé nyomott számos tiszta kivitelű kép, a könyveket nemcsak érdekesebbé, hanem hasznosabbá is teszi a gyermekeknek.

Földrajz a IV. (15-ik kiadás, 30 kr.) (5. kiadás 40 kr.) osztály számára. Irták Lakits Vendel és Neiger Sándor. A minden évben megjelent újabb kiadás bő alkalmat szolgáltatott arra, hogy a könyvet a paedagógia és a tudomány színvonalára emeljék. A szóban forgó 14-ik kiadás is melyeket Kis Áron dolgozott át, lenyeges és előnyös haladást mutat fel, úgy, hogy e könyv a legszigorubb követelményeknek is teljesen megfelel. Ep ily elterjedésnek örövend a Mayer-fele történelem (30 kr.) mely Márki Sándor átdolgozásában most jelent meg, a I-ik kiadásban. Approbáltatása alkalmával egyik bíráló azt jegyezte meg a könyvről, hogy az nemcsak kitűnő Magyarország történelme, hanem egyszersmind a maga nemében páratlan mintaszerű tankönyv.

Végül Számítási gyakorlókönyv. Irta Schwarz Mór álami isk. tanító, a II. (20 kr.) III. (24 kr.) és V—VI. (36 kr.) osztály számára. E számítás előnye igazolására idezünk a közoktatásügyi tanács biralatóból következő néhány szót. „Szerző igen ügyesen vezet be, könnyű, de érdeket keltő példányokon át, nehezebbek elevebb itelelet igénylők megoldásába s erre igen gyakorlati útmutatásokat nyújt. — Szóval minden lepton nyomon elarolja a gyakorlati tanferfiat, az előadás teljesen megfelel azon tanulók fejlődési fokának, kiknek szánva van.”

Mindezek Singer és Wolfner kiadásában jelentek meg és mutatványul említett cég bermentesen küld e könyvekből.

Elhaltak névsora.

Szentes, 1889. május 26-tól június 2-ig.

Halász Szabó Ferenc 42 éves, szívbetegség. — Szikszai Mária, 2 hetes, ranggöres. — Kis Imre, 1 éves, tüdőhurut. — Balint János, 6 hetes belhurut. — Mees Balog Mária, 35 éves, szívbaj. — Miskolci Sándor, 73 éves, aggkör. — Demeter Rozália, 19 éves, tüdővész. — Kadanc István, 4 éves, ranggöres. — Dógei Imre, 6 napos, születési gyengeség. — Balogh Szabó Sándor, 6 hónapos, belhurut. — Csiger József 10 hetes, ranggöres.

REGÉNY-CSARNOK.

A boszorkány.

— Sicíliai regény. — 12. közl.

V.

A strega.

Fabiana körülbelül harmincöt éves nő volt; termete karcsu s nyulánk, szeme fekete, fogai kicsinyek s fehérek voltak, arcvonásának összesége tanuskodék arról, hogy volt idő, midőn e nő rendkívüli szépségben ragyogott. De bár még fiatal volt, hajai az idők viharai által már megezüstözödni kezdődtek; szemei, melyek sűrű pillak által kerítvék, mélyen beestek; ajkai szintelenek voltak és korai ráncok borítak sapadt homlokát.

Vajon a nyomor, vagy a gond hajtották-e meg természet s fonnyasztották el szépségét? Senki sem tudta.

Körülbelül tizenhat év óta lakott Girgenti egyik legrejtettebb utcájában, közel a zsidó városnegyedhez, s senki sem pillanthatott a sűrű fátyol alá, melylyel lételet beburkolá. Szellemes ékesszólása által mindenkit meglepett. Beburkolva tunisi köpenybe, mintauti szolgálhatott volna a festőknek, hogy a Sarrasinok utódját, kik sokáig urai valának Siciliának, hiven ábrázolhassak. Mindenki a Fabiana néven ismeré, de gyakran nevezék őt titokban „la strega“-nak, azaz boszorkánynak, varázslónőnek, vagy helyesebben ördög szolgálójának.

Ezen vulcanicus s babonásággal telt vidéken, a parasztok megtarták megrögzött hitüket a boszorkányságban s más magikus varázslásokban, melyek az ó-korban Siciliást épen oly híressé tevék, mint Thessaliát. — Theocritus s Virgil eclogáiban tudunkra adják ezen varázslások formulait, melyek oly natalommal bírtak, hogy a sirból az elporhadt testet új életre költék, s a szerelmet újra felébreszték a már régen alvó szivekben. Mindazok, kik ismerék a Fabianát, nem haboztak neki ily tulajdonságot tulajdonítani. Ezen új Medeával, ki gyakran egy szavával megváltoztata az időjárást, ki a szeleket akaratára szerint izgatá fel s csilapítá ismét le, találkozni minden hallandóra vészes volt, ha csak nem volt kláriszemmel fölfegyverkezve s így megvédve az ilyes befolyások ellen. Akarata ellenére okozott kárt mindenkinek, hasonlóan azon afrikai fához, melynek árnyéka halált hoz.

Mindazáltal sokan keresték fel az ördög szolgálóját, nem ugyan városi magányában, de a Junó templomának romjai között, melyben naponkint számos órát töltött egyedül, gondolatai közé mélyedve.

Hasonlóan a Cumaei sibyllához alkalmas, helyet választott magának jóslatainak kimondására.

Különbem nem lehetett őt egy rossz tettel sem vádolni; mindazok, kik tanácsait követték, jól jártak, azok pedig, kik jóslataival ellenkeztek, csak maguknak köszönheték, ha sajkájuk elveszett az előre megjósolt vihar alatt; ha a hegyi rablók kifoszták a vásárról való visszatérőkben, hol lerészegednének; ha a koldus, kit elűztek könyörtelenül, egyszerre gyujtotta fel a vendégszeretetlen házat a majorsággal együtt.

Mindenki szívesen jött a Fabianához, őrizkedvén jól őt stregának nevezni, s jól elrejtvén kebelén a kláris-szemeket. Egyedül a gyermekek kerültek őt legyőzhetlen felelemmel.

A szegény kisaedek észrevették, hogy midőn elhaladtak mellette, kísérve anyjuk által, a strega szeme izzó szén gyanánt kezdett el fényleni és rettenetes dühtől sugarzni. Nem tűrhette el nyugodtan, ha meglátott egy asszonyt, ki kisededékeblére szoritva, boldogan haladt el mellette. A boldog anyja látása éles törkényt sebzé meg a Fabina szívet.

Honnan ismerte Giovanni ezen szegény teremtest? Ő valóban nem mondhatta volna meg. Csakis (jól emlékezett ezen távol multra) gyermek korában, arany gyanánt, némán, lopav lappangott a Campo-Forte palota tájékán, midőn pedig észrevé őt a kertben játszani, magához édesgeté és hő könyűkkel áztatá arcát, míg ajakat csókokkal borítá el; de alig pillantott meg egyet a marquis szolgálai közül, midőn futásnak indult s eltűnt, mint a gazella az oroszlan közeledténél.

(Folytatása következik.)

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltékért nem felelő a szerk.)

Tekintetes szerkesztő ur!

Felkérem a következő soroknak legközelebb kiadandó lappeldányának nyilttéri rovatában leendő közletételére.

A „Szentes és Vidéke“ című lap ez évi május 25-én megjelent számában „Megszökött örökös“ címen megjelent azon helyi hír, hogy én elhalt Kovács Györgyné hagyatékából a szentesi takarékpénztárban elhelyezve volt 10,000 frt felvétele után megszökötem: nem egyéb piszkos koholmány. Mert az elhalálozaskor Kovácsnénak a takarékpénztárban pénze sem volt. Ő azt velem, mely 8000 frtnál nem is volt több, időközönként kivetette s annak egy részét nekem adta 4 évi ápolásáért; részben többeknek felosztotta és költsön adta. — En nem szöktem meg, hanem az elhaltnak egy éven át tartott súlyos betegségében teljesített gondozása egészségemet s mondhatni csaknem életemet tönkre tette, és egészségemnek helyreállítására miatt voltam kénytelen N.-Varadra fűrdőre utazni.

Igaz, hogy ellenem a bíróságnál rosszlelkűségből vád emeltetett, de az nem igaz, hogy körözve lettem volna, mint szökevény; hanem magamtól jöttem vissza és minden félelem nélkül várom az ellem emelt panaszra hozandó bírói iteleletet.

Ezen okokból a hír ismeretlen költőjét aljas rágalmazónak nyilvánítom.

Szentes, 1889. május 31-én.

Özv. Debreceni Lajosné született Dobosi Juliánna.

Egy gyakorlott gépész,

ki kitűnő bizonyítványokkal bír s minden évben csépleni szokott, az idei cséplésre állást keres. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Jó-szív sorsjegyek!

Főnyeremény 15,000 forint!

Huzás már június 15-én!

Kaphatók részletfizetésre az 1883. t. c. értelmében, és pedig:

5 darab 36 havi — 95 krjával,

10 darab 36 havi 1 frt 90 krjával

a szentes-vidéki takarékpénztárnál

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy férfi s női divatáru, vászon, posztó, pipere és rövidáru üzletemet uri utcában (III. t. 137. szám a.) levő, **ujjonnan épült saját házamba** tettem át és a mai kor minden igényeinek megfelelőleg, egész ujjonnan rendeztem be, a legfinomabb nemű **fűszerárakkal** egybekötve.

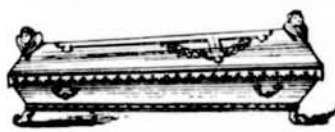
Az általános bizalom, melyet lelkiismeretes működésem által kiérdemelnem sikerült, arra serkentett, hogy ugyanezen házamban

ércz, fakoporsó, sarkó- és sarkereszt-raktárt

létesítsek. Ezen raktáram a legdiszesebb és legszolidabb gyártmányu árukkal való ellátását, ugyszintén az e feletti ügyeletet magamnak fentartva, tettleges vezényletével **Csizmadia János** és **Kuczik Lajos** urakat biztam meg, kik szakismeretükönél fogva arra fognak törekedni, hogy tisztelt vevőim igényei teljesen kielégítenek s azon bizalmat, melyben eddig részesültem, ezután is minden tekintetben kiérdemeljem.

Jelentésem szives figyelembe, új üzletemet pedig becses pártfogásba ajánlva, mély tiszteletem kifejezése mellett maradok:

Nyiri Gerzon.

3-10

Az első budapesti érckoporsó gyár

kizárólagos raktára Szentesen

NYIRI GERZON

rőfős kereskedő urnál létezik.

MARX és GROSSMANN

első budapesti érckoporsó gyára.

1755. a. ü. 889.

Hirdetmény.

Azon adózók, kiknek egyenes adóhátraléka a 3 frtot meg nem haladja, figyelmeztetnek, hogy hátralékaikat ezen hirdetmény közzétételétől számítandó 8 nap alatt annyival inkább fizessék be, mivel az intés mellőzésével a 8 nap eltelte után, a végrehajtás másod- és harmad-foka fog ellenök foganatba vétetni.

Városi adóhivatal.

Szentes, 1889. május 31.

Tóth Kálmán,
adóügyi tanácsnok.

Hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó *csordajárás* *legelőkből* és pedig: a felső csordajárásból 98 hold *f. évi junius 6-án* délelőtt és délután, az alsó csordajárásból 469 hold *f. évi junius 7. 8-án* délelőtt és délután, esetleg 10-én délután, 1100 nsz. öles holdakban, egyszeri kaszálásra azonnali fizetés mellett, a helyszínén ki fog adatni. — Bérleni szándékozók jelenjenek meg a helyszínén.

Szentes, 1889. junius 1.

Nagy Imre,
tanácsnok.

30. kgy. 889.

Hirdetmény.

A bogárköz és vásárgyök kinyitására, a városi képviselőtestület rendeletére, a városi mérnöki hivatal által készített két rendbeli tervezet, képviseleti közgyűlésileg leendő tárgyalás előtt 30 napi közszemlére kitétetni rendeltetvén, a közgyűlésnek eme határozatáról a város közönsége s az új utcák nyitása által érdekeltek értesítetnek, hogy az ide vonatkozó tervek és összeírások a városi főjegyző hivatalos helyiségében **f. évi május hó 26-tól junius hó 25-ik** napjáig a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők, s azok ellen ugyanazon idő alatt az észrevételek ugyanott írásosan beadhatók.

Szentes, 1889. május 27.

2-2

Onodi Lajos,
főjegyző.

Kátai Tóth Ferencnek

IV. tized 645. számú háza, mely áll két szoba, két külön kamra és két külön padlásból, eladó, esetleg hasznobérbe kiadó; — értekezhetni lehet ugyanott.

Pályázati hirdetmény.

A Szentes városi gymnasiumban üresedésben levő *rajzó geometriai és rendkívüli szabadkézi rajz* **rendes tanári állomásra** ezenel pályázat nyitattik. A megválasztandó a fentebb említett két tantárgy kivül még az alsó osztályokban a matematikát is tartozik tanítani. Tanítási óráinak száma hetenként 21-22.

Csak középiskolai tanári képesítéssel bíró egyének pályázhatnak. Fizetés évenként 1000 forint és az állami tanintézetekben fennálló nyugdíjszabályzat értelmében nyugdíjjal való ellátás. A megválasztott állomását legkésőbb *szeptember első napján okvetlenül tartozik elfoglalni*, s véglegesítése csak három évi próba-idő eltelte után fog megtörténni.

Ha ezen tanári állomás a kellő qualificatio hiánya miatt rendes tanárral nem volna betölthető, abban az esetben *helyettes* tanár választatik 800 frt évi fizetéssel.

Ugy a rendes, mint a helyettes tanári állomás elnyeréséért beadandó kérvények **f. évi junius hó 20-ik napjáig** — kellőleg felszerelten — a gymnasiumi bizottság elnökségéhez küldendők be.

Szentesen, 1889. május hóban.

3-3

A gymn. bizottság elnöksége.

Bármely alkalomra LEGSZEBB EMLÉK EGY SZÉP FÉNYKÉP!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint

fényképészeti műtermemben,

mely a legkitünőbb gépekkel van berendezve, a legfinomabb kidolgozásu, **visittől életnagyságu fényképek** készülnek. **Régi fényképeket megújítok**, továbbá kis képekről akár milyen nagyobb fényképet vagy olajfestményeket is készítek. S miután dr. Kovács Jenő, országunk kitünő vegyészének lemezeit használom, azon kitünő helyzetben vagyok, hogy bármilyen ködös időben néhány pillanat alatt a legsikerültebb felvételt eszközölhetem.

Amerikai fényképek darabja 15 kr

A n. é. közönség látogatását kérve, maradtam alázatos szolgálja

Üzlethelyiség: özv. Seresnő-féle saját házamban, dr. Reis ur lakásával szemben.

HEGEDÜS VILMOS,
fényképész.

N e m s z é d e l g é s !